

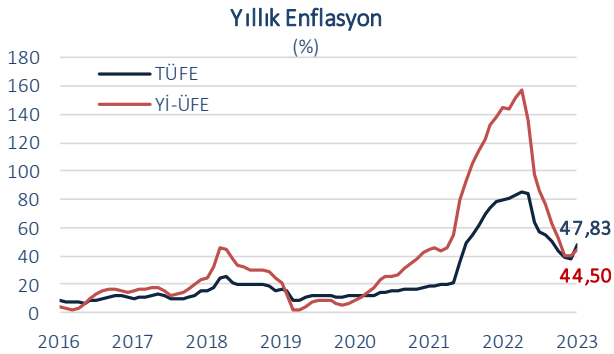

Temmuz'da TÜFE aylık bazda %9,49 arttı.

Temmuz ayında TÜFE'deki aylık artış piyasa beklentilerine paralel olarak %9,49 ile son 1,5 yılın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Temmuz ayları itibarıyla tarihi yüksek seviyede gerçekleşen bu artış ile yıllık enflasyonda sene başından bu yana devam eden olumlu baz etkisi sona ermiş oldu. Böylece, TÜFE'de yıllık enflasyon %47,83'e yükselirken, yılın ilk yedi ayındaki artış %31,1 oldu.

Temmuz (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2022	2023	2022	2023
Aylık	2,37	9,49	5,17	8,23
Yılsonuna Göre	45,72	31,14	70,04	24,27
Yıllık	79,60	47,83	144,61	44,50
Yıllık Ortalama	49,65	57,45	97,30	78,51

Yİ-ÜFE Haziran ayındaki %6,5'lik artışın ardından Temmuz'da da aylık bazda %8,23 ile güçlü bir artış kaydetti. Bu durum, önümüzdeki dönemde enflasyondaki maliyet baskısının devam edeceğine işaret etti. Yİ-ÜFE'de yıllık artış bu dönemde %44,5 oldu.

Aylık enflasyonda gıda ve ulaştırma grubu öne çıktı.

Temmuz ayında 12 ana harcama grubunun tümünde fiyatlar artış kaydetti. Bu dönemde, akaryakıt fiyatlarındaki (%29) hızlı artışın yanı sıra demiryolu (%31) ve havayolu (%22,8) yolcu taşımacılığında artan fiyatlar paralelinde aylık bazda fiyatların %17,75 yükseldiği ulaştırma grubu, aylık enflasyona 2,77 puan ile en yüksek katkısı yapan grup oldu. Gıda fiyatları meyve ve sebze fiyatlarındaki yükselişin sürmesi paralelinde aylık bazda %7,71 artış kaydederek aylık enflasyona 2,1 puan yukarı çekti. Bu dönemde lokanta ve oteller grubu da gıda fiyatları ile konaklama hizmetlerindeki yükselişin etkisiyle %11,92 artış kaydederek aylık enflasyona 1,1 baz puan katkı sağladı. Temmuz ayında TL'de gözlenen değer kaybının devam etmesine bağlı olarak mal fiyatları %9,35, hizmet fiyatları %9,81 yükseldi.

Çekirdek enflasyon göstergeleri...

Temmuz ayında mevsimlik ürünler hariç aylık TÜFE enflasyonu %9,49 ile manşet enflasyona paralel gerçekleşerek enflasyondaki mevsimsel faktörlerin etkili olmadığına işaret etti. Bu dönemde, taze meyve ve sebze fiyatları aylık bazda %17,65 yükselerek son beş ayın en hızlı artışını kaydetti. Öte yandan, aynı dönemde B endeksi (işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE) %8,92 ile manşet enflasyonun altında artış kaydederken, C endeksi (enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ve altın hariç TÜFE) %9,61 oranında yükseldi. B ve C endekslerindeki yıllık artışlar ise sırasıyla %54,32 ve %56,09 düzeyleriyle manşet enflasyonun üzerindeki seyrini sürdürdü. Bu durum önümüzdeki dönemde yıllık manşet enflasyonun %50 düzeyinin üzerinde seyredeceğine ilişkin görüşleri destekliyor.

Yİ-ÜFE artışında emtia fiyatlarındaki yükseliş belirleyici oldu.

Temmuz ayında emtia fiyatlarındaki yükseliş ile TL'deki değer kaybı Yİ-ÜFE enflasyonun yükselişinde belirleyici oldu. Bu dönemde, Yİ-ÜFE'deki artışa en yüksek katkısı 1,1 puan ile ücret artışlarına karşı duyarlılığı yüksek olan tekstil grubundaki maliyet artışları sağladı. Kok rafine ve petrol ürünleri de aylık bazda %20,24 ile hızlı bir yükseliş sergileyerek Yİ-ÜFE enflasyonunu 1,0 puan yukarı çekerken, ana metal grubundaki fiyat artışları Yİ-ÜFE'yi 0,9 puan yükseltti. Temmuz'da elektrik, gaz üretim ve dağıtım grubunda fiyatların aylık bazda %5,05 gerilemesi dikkat çekerken söz konusu düşüş Yİ-ÜFE enflasyonundaki aylık yükselişi 0,4 puan sınırlandırdı.

Beklentiler...

Temmuz ayında enflasyon göstergelerindeki bozulmada başta vergi düzenlemeleri olmak üzere gıda ve emtia fiyatlarındaki yükseliş ile TL'deki değer kaybının devam etmesi etkili oldu. Temmuz'da yapılan vergi düzenlemelerinin sarkan etkisinin yanı sıra ulaştırma grubu fiyatlarındaki artışın dolaylı etkileri ve tütün ürünlerindeki fiyat artışlarına bağlı olarak Ağustos'ta da aylık TÜFE enflasyonunun tarihsel ortalamasının üzerinde gerçekleşeceğini öngörüyoruz. Önümüzdeki dönemde, küresel arz yönlü endişelerin gıda fiyatlarındaki yükseliş destekleyeceği ve TL'deki değer kaybının gecikmeli etkilerinin enflasyon üzerindeki yukarı yönlü etkisinin devam edeceğini düşünüyoruz. Bununla birlikte, ekonomi yönetiminin attığı sıkılaştırıcı adımların enflasyondaki talep baskısını bir miktar sınırlandırabileceğini tahmin ediyoruz. Bu kapsamda, TCMB'nin 27 Temmuz'da yayımladığı Enflasyon Raporu'nda %22,3 seviyesinden %58'e yükselttiği 2023 yılsonu enflasyon tahmininin enflasyonun genel eğilimiyle uyumlu olduğunu değerlendiriyoruz.

Enflasyon (%)

	TÜFE (2003=100)				Yİ-ÜFE (2003=100)				
	Yılsonuna		Yıllık	Yıllık Ortalama	Yılsonuna		Yıllık	Yıllık Ortalama	
	Aylık	Göre			Aylık	Göre			
2021	Ocak	1,68	1,68	14,97	12,53	2,66	2,66	26,16	13,64
	Şubat	0,91	2,60	15,61	12,81	1,22	3,92	27,09	15,14
	Mart	1,08	3,71	16,19	13,18	4,13	8,21	31,20	17,04
	Nisan	1,68	5,45	17,14	13,70	4,34	12,91	35,17	19,44
	Mayıs	0,89	6,39	16,59	14,13	3,92	17,34	38,33	22,24
	Haziran	1,94	8,45	17,53	14,55	4,01	22,04	42,89	25,38
	Temmuz	1,80	10,41	18,95	15,15	2,46	25,05	44,92	28,47
	Ağustos	1,12	11,65	19,25	15,78	2,77	28,51	45,52	31,34
	Eylül	1,25	13,04	19,58	16,42	1,55	30,50	43,96	33,83
	Ekim	2,39	15,75	19,89	17,09	5,24	37,34	46,31	36,20
	Kasım	3,51	19,82	21,31	17,71	9,99	51,06	54,62	38,94
	Aralık	13,58	36,08	36,08	19,60	19,08	79,89	79,89	43,86
2022	Ocak	11,10	11,10	48,69	22,58	10,45	10,45	93,53	49,93
	Şubat	4,81	16,45	54,44	25,98	7,22	18,43	105,01	56,83
	Mart	5,46	22,81	61,14	29,88	9,19	29,31	114,97	64,30
	Nisan	7,25	31,71	69,97	34,46	7,67	39,23	121,82	72,03
	Mayıs	2,98	35,64	73,50	39,33	8,76	51,43	132,16	80,38
	Haziran	4,95	42,35	78,62	44,54	6,77	61,68	138,31	88,77
	Temmuz	2,37	45,72	79,60	49,65	5,17	70,04	144,61	97,30
	Ağustos	1,46	47,85	80,21	54,69	2,41	74,13	143,75	105,39
	Eylül	3,08	52,40	83,45	59,91	4,78	82,45	151,50	114,02
	Ekim	3,54	57,80	85,51	65,26	7,83	96,74	157,69	122,93
	Kasım	2,88	62,35	84,39	70,36	0,74	98,20	136,02	128,94
	Aralık	1,18	64,27	64,27	72,31	-0,24	97,72	97,72	128,47
2023	Ocak	6,65	6,65	57,68	72,45	4,15	4,15	86,46	125,53
	Şubat	3,15	10,00	55,18	71,83	1,56	5,78	76,61	120,72
	Mart	2,29	12,52	50,51	70,20	0,44	6,25	62,45	113,73
	Nisan	2,39	15,21	43,68	67,20	0,81	7,11	52,11	105,50
	Mayıs	0,04	15,26	39,59	63,72	0,65	7,81	40,76	95,80
	Haziran	3,92	19,77	38,21	59,95	6,50	14,82	40,42	86,59
	Temmuz	9,49	31,14	47,83	57,45	8,23	24,27	44,50	78,51

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündođdu
Müdür Yardımcısı
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.